

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 10:30 uur d.d. 20 april – 10:30 uur d.d. 21 april

5.1.2e Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Zorgverleners in de 'frontlinie' Mensen met een beperking of chronische aandoening Mensen die wachten op niet-coronazorg Nabestaanden van coronaslachtoffers 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici Politiek-commentatoren ICT- en privacyexperts

Samenvatting

- Media stellen dat het Kabinet 'de optimisten zal moeten teleurstellen'. Maar wie goed heeft opgelet de afgelopen week, zal toch moeten aanvoelen dat de maatregelen zeer beperkt zullen worden versoepeld.
- Er lijkt volgens media een groeiend verschil tussen hoe de samenleving en het Kabinet de positieve RIVM-cijfers duiden. Enerzijds de groep die zegt: "Waarom nog wachten op de anderhalvemetersamenleving? Veel ondernemers zijn er klaar voor, de samenleving is er aan toe, en de economische schade loopt alsmat op." Aan de andere kant het Kabinet dat "liever een te kleine stap wil nemen dan het risico lopen op een nieuwe uitbraak doordat er te snel versoepeld wordt". Bovendien wordt nog lang niet aan alle vijf randvoorwaarden van het OMT voldaan. Aan Rutte de taak heel Nederland ook te overtuigen van die koers.
- Die koers lag sinds maandagavond op straat. Media benoemen de maatregelen alsof het definitieve MCCb-besluit al is genomen en noemen de volgende maatregelen: zoveel mogelijk thuisblijven; horeca en winkels blijven dicht; evenementen afgelast tot na de zomer; basisscholen en kinderopvang open (na overleg met onderwijskoepels over hoe precies); jongeren wat meer ruimte geven om te kunnen sporten; opties verkennen om contactberoepen weer te laten werken; en verpleeghuizen laten bekijken hoe een bezoekersregeling zou werken.
- Volgens media blijft het grootste twistpunt de scholen: die zijn enorm verdeeld (zowel ouders als leerkrachten als bestuurders) over de vraag: 'moeten de scholen na de meivakantie open?' Volgens Trouw had het besluit de scholen te sluiten niets met wetenschap te maken, maar met maatschappelijke druk. "Hoe groot is de druk nu uit de samenleving de scholen weer open te doen?" vraagt de krant zich af.
- Kritiek op de app houdt aan, maar Nederland staat daarin niet alleen; ook in Europa neemt draagvlak voor een app af. Onder meer in Duitsland, Engeland en Italië groeit de weerstand. Privacy-zorgen staan voorop, maar ook praktische uitvoerbaarheid. Alleen in Noorwegen is er nu een app: 'Smittestop'. Die meet of iemand langer dan vijftien minuten dichtere dan twee meter in de buurt is geweest van een besmet persoon.

Karakterisering berichtgeving

- Media gaan vooral in op de verwachtingen rond de persconferentie. 'We willen zo graag, maar durven bijna nog niets – het Kabinet staat voor een duivels dilemma', vat het beeld vanochtend goed samen.
- Journaals openen vanochtend met het OMT-advies dat sinds gisteren in handen is van RTL Nieuws. Het beeld daarbij: 'vanavond weten we het zeker, maar het lijkt erop dat...' en sommen dan de adviezen op.
- De situatie op de IC's en in de verpleeghuizen krijgen vanochtend veel minder aandacht in de media.
- Volkskrant zet '5 lessen uit het buitenland' voor de exitstrategie op een rij, o.a.: voorzichtig proeven aan versoepeling; versoepel alleen onder strikte voorwaarden; en hervat economische activiteiten geleidelijk.
- FD bericht over de onzekerheid bij fysiotherapeuten. Ondanks de belofte van verzekeraars snel duidelijkheid te geven over compensatie, verwacht de helft van het aantal praktijken snel de praktijk te moeten sluiten.
- Telegraaf stelt de vraag of het Noorden niet eerder van het slot kan, aangezien daar veel minder besmettingen zijn. Gevaar is wel 'coronatoerisme' naar het Noorden vanuit Zuidelijker gelegen provincies.
- Volgens AD 'staat één ding vast: ons oude leventje is nog ver weg'. De anderhalvemetersamenleving wordt het nieuwe normaal.
- AD herhaalt een eerder bericht dat het kabinet de komende tijd geen documenten over de crisis openbaart. Wob-verzoeken van media zijn opgeschort tot minimaal 1 juni. D66 en GL hebben Kamervragen gesteld.

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)*Slachtoffers*

- Zorg voor niet-coronapatiënten steeds meer onder druk, meldt RTL Nieuws. Volgens Patiëntfederatie Nederland: hebben veel patiënten door uitstel een zwaardere behandeling nodig.
- Ook voor mensen met een beperking of een chronische aandoening heeft de coronacrisis grote gevolgen. Zorg en ondersteuning vallen weg, mantelzorgers raken overbelast en mensen voelen zich vaker angstig en geïsoleerd. Dat blijkt uit een enquête van belangenorganisatie Ieder(in).

Identiteiten

- Een van de personen die wacht op een doorverwijzing voor niet-coronazorg is Silvano uit Coevorden (6). Hij heeft een zeldzame bindweefselaandoening. Zijn moeder is bang dat zijn toestand verslechtert. Ze wil weten wat er precies met hem aan de hand is, eerst met DNA-onderzoek, daarna met een MRI-scan. (NB: de huisarts heeft maandagmiddag alsnog een doorverwijzing uitgeschreven.)
- Hulpdiensten hebben maandagavond zorgcentrum Wellenshof in Liessel (Brabant) ontruimd in verband met de rook van een grote brand in de naburige Deurnese Peel. De 24 bewoners zijn overgebracht naar zorgcentrum Land van Horne in Weert. Een aantal bewoners is mogelijk besmet met het coronavirus.

Scenario's

- Ziekenhuizen zullen de rest van het jaar bezig zijn om de achterstanden die door het coronavirus zijn ontstaan, weg te werken. Dat vreest Ernst Kuipers, voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg.
- Het coronavirus is aangetroffen in het riool. Daardoor is testen op grote schaal mogelijk om de verspreiding van het virus beter in kaart te brengen. Wateronderzoeksinstituut KWR en het RIVM analyseren rioolwater om te vast te stellen hoe het virus zich verspreidt.
- De Belgische gemeente Oostende wil een strandpas invoeren voor de zomer, zodat het niet te druk wordt op het strand. Bewoners en hotelgasten krijgen voorrang. RTL: 'Ook een idee voor Nederlandse stranden?'

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Op de social kanalen van minister De Jonge komen weinig vragen voorbij, maar wel kritiek en zorgen. Mensen blijven bijvoorbeeld aangeven dat mondbescherming op straat wel zou helpen. Niet om jezelf volledig te beschermen, wel om verspreiding te voorkomen. Minister Van Rijn krijgt vragen over mondkapjes: Waarom niet zelf maken? Waarom komen ze zo laat binnen? Zijn mondkapjes uit China wel betrouwbaar? Op de corporate kanalen van VWS kritiek op de 100 miljoen aan het WHO. Ook vragen waarom bewoners van verpleeghuizen worden besmet terwijl er geen bezoek mogelijk is. Vragen over de app houden aan, o.a. over bluetooth
- Het RIVM ontvangt verschillende vragen, waaronder: 'Wat is het wetenschappelijke bewijs tegen het gebruik van mondkapjes?'; 'Waar vind ik de notulen van het OMT?'; en 'RIVM is een overheidsorganisatie maar krijgt wel subsidie van Bill Gates Foundation, is dat wel onafhankelijk?'
- Rijksoverheid blijft vragen krijgen over wat te doen wanneer je een LAT-relatie hebt -mag je die wel zien op minder dan 1,5m afstand? Ook herhaalde vragen over winkeliers die contact geld weigeren. Mag dat wel?
- NRC zet de argumenten voor en tegen het dragen van mondkapjes op een rij.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- In verpleeghuizen en de thuiszorg zou het aantal ziekmeldingen nog harder zijn gestegen dan in de zorgsector algemeen, meldt CNV Zorg & Welzijn. Het zou gaan om een stijging van 54% t.o.v. maart 2019. Dit zou mede komen door het gebrek aan beschermingsmiddelen. In de gehele sector gaat het om een stijging van bijna 40%. De bond pleit ervoor zorgprofessionals zoveel mogelijk te betrekken bij het opstarten van reguliere en uitgestelde zorg om toename van werkdruk en daarmee verzuim te voorkomen.
- Vanaf vandaag is de app 'De Corona Check' van het OLVG beschikbaar voor alle Nederlandse patiënten. Middels ingevoerde symptomen wordt ingeschat hoe groot de kans is dat de persoon corona heeft. Het OLVG start ook een proef onder eigen medewerkers die de app gebruiken en bij klachten de uitnodiging krijgen om op locatie getest te worden. Hierna volgt extra begeleiding via zowel de app als beeldbellen. Ook krijgt de betreffende persoon een zuurstofsaturatiemeter mee naar huis om het zuurstofgehalte te meten.
- De NZa heeft een lijst gepubliceerd waarop staat in welke volgorde uitgestelde reguliere zorg wordt hervat. Op die lijst kunnen niet-coronapatiënten zien op welke termijn ze naar verwachting worden geholpen.

- St Jansdal screent middels een warmtecamera patiënten en bezoekers op koorts. Het ziekenhuis zou het tweede ziekenhuis in Nederland zijn die gebruik maakt van een warmtegevoelige camera.
- Om te zorgen dat coronapatiënten na hun ontslag van de IC veilig en deskundig aan hun - vaak lange - herstel kunnen beginnen, is er een speciaal triageprotocol ontwikkeld. Het is ontwikkeld door de landelijke zorginstellingen SRN Revalidatie en TopzorgGroep, samen met de Van der Valk Hotels.
- De Duitse overheid gaat de kosten dekken voor coronapatiënten uit de EU die in Duitsland behandeld worden, zei minister voor Volksgezondheid Jens Spahn maandag tegen Politico.
- Onderzoekers van de technische universiteit van Trondheim (NTNU) hebben een nieuwe coronatest gemaakt die volgens hen ook in Nederland kan worden toegepast. De Noorse onderzoeksgroep is nu al in staat zeker 300.000 betrouwbare tests per week te produceren.
- Drie door de crisis getroffen bedrijven hebben hun krachten gebundeld om onder de naam Safety-Screen hoogwaardige scheidingschermen te gaan maken voor de 1,5 meter-maatschappij. De schermen zijn te gebruiken op werkplekken op kantoor, in de horeca en op het terras, op scholen en in publieke ruimtes.
- Ondanks de belofte van verzekeraars snel duidelijkheid te geven over compensatie, verwacht de helft van het aantal praktijken snel de praktijk te moeten sluiten.
- FNV: alleen mensen met een vitaal beroep (zoals de zorg) mogen in het OV. Het OV mag straks niet de 'bottleneck van de anderhalvemetersamenleving' worden.

Sport

- Of de Olympische Spelen in Tokio in 2021 kunnen doorgaan hangt niet alleen af van of Japan het virus onder controle krijgt, zegt de Japanse viroloog Kitaro Iwata. Volgens hem moet het virus overal onder controle zijn. "Honderden naties komen samen. Dat gaat niet samen met de coronapandemie."
- De UEFA praat vandaag de 55 aangesloten bonden bij. Donderdag vergadert het dagelijks bestuur over de rest van het seizoen. Maandag liet het weten geen harde deadline te stellen voor uitspelen van de nationale competities. De KNVB gaat uit van een herstart van het voetbal op 1 oktober
- Uit een onderzoek van de internationale spelersvakbond FIFPRO onder 1.602 respondenten blijkt dat de crisis in de diverse landen hebben geleid tot een forse toename van psychische klachten bij profvoetballers en -voetbalsters. Het percentage dat kampt met depressieve gedachten en angstgevoelens is verdubbeld ten opzichte van een vergelijkbaar onderzoek in december/januari, dus voor de corona-uitbraak in Europa.
- Oud-bondscoach Bert van Marwijk waarschuwt de regering de rol van het voetbal niet te onderschatten en vindt dat er meer (financiële) steun moet komen vanwege het maatschappelijk belang.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- PvdA-fractievoorzitter Lodewijs Asscher schrijft in een persbericht: "Testen is cruciaal bij de exitstrategie, zo adviseert de WHO. Het kabinet zegt inmiddels het 'restrictieve testbeleid' te hebben losgelaten. Desondanks kreeg ik van het weekend nog honderden berichten van zorgpersoneel met lichte klachten die niet getest worden. En die soms zelfs moesten doorwerken met lichte klachten. Dat moet beter."
- Uit onderzoek van het Nationaal Centrum Preventie Stress en Burn-out (NCPSB) onder 700 personen blijkt dat thuiswerkers gemiddeld veertig procent meer stress ervaren als gevolg van de intelligente lockdown.
- Rouwdeskundigen geven aan dat sterven in coronatijd extra verdrietig is: geen persoonlijk afscheid, een andere uitvaart dan gepland. Nabestaanden kunnen problemen krijgen tijdens het rouwproces.

Welke geruchten worden genoemd?

- Bronnen zeggen tegen de NOS dat veiligheidsdiensten VWS vorige week gewaarschuwd hebben dat het veel te hard van stapel loopt met de plannen voor een corona-app. Afgelopen donderdag bezorgden de diensten een brief bij VWS. Daarin stond beschreven waarop moest worden gelet met het oog op de nationale veiligheid. Vooral de haast van het ministerie zorgde voor ergernis. Binnen een paar weken een werkende corona-app, dat noemden de veiligheidsdiensten verre van realistisch. "Dat snapt iedereen die iets met computerbeveiliging doet", aldus een bron van de NOS. De diensten schrijven in hun advies dat bij het selecteren van een app onder meer aandacht moet zijn voor uit welk land apps afkomstig zijn en hoe de gegevens werden opgeslagen. Dat gebeurde in de praktijk nauwelijks, zegt een betrokkene. "De brief lijkt terzijde geschoven te zijn." Betrokkenen zeggen het inmiddels echter onwaarschijnlijk te vinden dat de deadline van 28 april voor een werkende app nog zal worden gehaald.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffen en betrokken?

- Marco Zannoni, directeur van instituut COT voor Veiligheids- en Crisismanagement, Zorg en Veiligheid, ziet in aanloop naar het Kabinetbesluit de saamhorigheid afnemen onder Nederlanders, nu het coronavirus hier minder slachtoffers maakt. De grootste paniek is weg onder burgers, constateert hij. Nu gaan mensen weer afwegingen maken als individu, of als lid van een bepaalde beroepsgroep, zegt Zannoni. "Iedereen maakt voor zichzelf een kostenbatenanalyse: 'mijn sector moet uit de brand geholpen worden', 'mijn zaak moet weer open'. Of: 'ik moet nu echt weer bij mijn ouders op bezoek gaan of aan het werk'. 'Ik kan best zelf opletten dat ik niet bij anderen in de buurt kom en dat ik geen risico loop.'" Het is daarom niet verwonderlijk dat we met z'n allen meer de straat op gaan, vindt de deskundige.

Volgen zij gedragsadviezen op?

- De drukte in winkelstraten blijft toenemen, ondanks overheidsbeperkingen om het coronavirus onder controle te krijgen. In totaal was het vorige week 1,7 procent drukker dan de week ervoor, becijferde onderzoeksbureau RMC op basis van tellingen van shoppers via speciale sensoren. Vergeleken met een jaar geleden zijn de winkelstraten wel nog altijd beduidend rustiger. Tweede paasdag was de enige dag dat de drukte in de winkelstraten juist wat minder was vergeleken met een week eerder. Toen had de oproep van de regering om met Pasen thuis te blijven duidelijk effect, aldus de onderzoekers. In de Kalverstraat en op de Nieuwendijk in Amsterdam nam de drukte vorige week maandag met meer dan een derde af. De Lijnbaan en Beurstraverse in Rotterdam trokken zelfs de helft minder bezoekers. Na Pasen keerde de trend van toenemende drukte terug. Wel waren er verschillen tussen steden.

Betekenisgeving

Welke oproepen worden gedaan?

- De NVIC stelt dat met het toedienen van korter werkende slaapmiddelen de ligduur van coronapatiënten op de IC met enkele dagen kan worden verkort. De NVIC noemt oversedatie een belangrijke oorzaak van de lange ligduur van patiënten met covid-19. Die ligduur is momenteel gemiddeld 21 dagen, maar zou zonder langwerkende middelen 18 of 19 dagen kunnen zijn.
- Er zijn zorgen om zuurstoftekort bij IC-patiënten en de gevolgen na herstel: aandachtsverlies, geheugenverlies, problemen met plannen. De Hersenstichting roept artsen op extra bedacht te zijn op de gevolgen van het virus. De stichting vindt dat alle patiënten die zijn opgenomen in het ziekenhuis met een objectieve test gescreend zouden moeten worden op aanwijzingen van hersenletsel.
- Steeds meer partijen willen dat er een onderzoek komt naar een mogelijk verband tussen luchtkwaliteit en het coronavirus in de regio Uden. De regio Noordoost-Brabant is hard getroffen door het virus, en juist daar is de luchtkwaliteit slecht door onder andere de intensieve veehouderij, zegt chirurg Ignes van Bebbber tegen Omroep Brabant. Volgens Van Bebbber is de luchtkwaliteit rond Uden de reden dat het gebied eerst hard getroffen werd door de Q-koorts, en nu de hardste klappen te verduren krijgt tijdens de coronacrisis.
- Annemiek Nootboom -psycholoog Amsterdam UMC- vraagt aandacht voor mentale klachten bij zorgverleners. Dit zou niet onderschat moeten worden. Het zou volgens Nootboom van belang zijn dat de overheid een 'beschermingslaag' om de zorgverleners heen creëert door: genoeg beschermingsmateriaal; elke week te testen; rusttijden te regelen en salarisverhoging.
- De Landelijke Organisatie Cliëntenraden adviseert het kabinet om vandaag de bezoeksregeling in verpleeghuizen te versoepelen. "Niet door een algemene maatregel, maar door verpleeghuizen de ruimte te geven maatwerk te leveren".
- Alzheimer Nederland roept het kabinet op om de stop voor de meest kwetsbare bewoners zo snel mogelijk te versoepelen en in bepaalde gevallen één vaste mantelzorger op bezoek toe te laten. Met als voorwaarde dat er goede richtlijnen komen om risico's te minimaliseren. Zo zou de mantelzorger klachten vrij moeten zijn en moet gebruik kunnen worden gemaakt van beschermingsmiddelen. De organisatie heeft de afgelopen week de impact van de crisis op de bewoners met dementie en hun naasten onderzocht. Mantelzorgers zouden merken dat hun partners of ouders met dementie harder achteruitgaan nu bezoek uitblijft. 84% zegt zich door de crisis meer belast te voelen. 1 op de 10 mantelzorgers zou overwegen hun partner of ouder uit het tehuis te halen.

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Ontwikkeling van corona-apps/reacties op nieuws Autoriteit Persoonsgegevens

- De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan geen oordeel geven over de opzet van de 7 'corona-apps' die het ministerie van VWS heeft geselecteerd. De AP vindt dat het ministerie de kaders niet duidelijk genoeg heeft

gesteld. Daardoor zijn de 7 app-voorstellen onvoldoende uitgewerkt om te kunnen beoordelen of de bescherming van gevoelige gegevens van Nederlanders voldoende is gewaarborgd.

- Volgens commentatoren zijn er 'harde woorden gevallen' in de Kamer over de app(athon).
- "Minister De Jonge maakt te veel haast en hij moet met zijn apps terug naar de tekentafel." Dat zegt D66-Kamerlid Kees Verhoeven in het radioprogramma 1 op 1. "Een ongetoetste app kan nooit doorgang vinden. Wat ons betreft moeten eerst het doel en de randvoorwaarden van zo'n app duidelijk worden. Deze zeven apps kunnen geen doorgang vinden, als de Autoriteit Persoonsgegevens ze niet op privacy kan toetsen", zegt Verhoeven. "We zijn absoluut voor een goede app, die ons grip geeft op dat virus en waardoor de economie open kan. Maar we willen geen gehaast proces, waarbij het middel tot doel wordt verheven. Hij vindt dat minister De Jonge 'te veel haast maakt'. "Ik begrijp hem ook wel, maar we moeten zorgvuldig met de situatie omgaan." Verhoeven wil komende week in een hoorzitting in de Tweede Kamer horen wat 'de toegevoegde waarde' is van een corona-app. Het Kamerlid is met name kritisch omdat weinig mensen in Nederland getest worden op corona. "Die data heb je nodig om het virus echt te kunnen volgen."
- In een persbericht getiteld 'Alternatief nodig na appiasco' schrijft PvdA-fractievoorzitter Lodewijs Asscher: "Verschillende landen trainen daarom nu studenten en vrijwilligers om de GGD's te helpen bij dit onderzoek. Een interessant voorbeeld in dit verband is Massachussets. Een app waar mensen zelf hun contacten in kunnen bijhouden of waar je een vragenlijst op kan invullen kan helpen. Maar een app kan deze mensen niet vervangen. Het is dus de vraag waarom de afgelopen weken niet al begonnen is met een dergelijk trainingsprogramma. Ik ga het kabinet vragen aar alsnog toe te besluiten. Zodat er een realistisch alternatief plan komt voor de app die alles op moet lossen, maar dat niet kan."
- PvdA-Kamerlid Attje Kuiken deelt het nieuws via Twitter en schrijft: "Terug naar de tekentafel. Not going to happen met wat er nu aan voorstellen ligt."
- Jesse Klaver vindt dat de overheid te snel naar het middel heeft gegrepen als het de app aangaat. Het zou belangrijk zijn om eerst de vragen daarvoor te beantwoorden. "Dat is niet gebeurd, daarom zitten we in de huidige situatie. (...) Het is niet het falen, maar startpunt van iets nieuws. Gegokt en verloren en nu verder."
- Kathalijne Buitenweg van GroenLinks is boos over de aanpak van De Jonge. "Door deze chaotische aanpak staan we nu op achterstand." Ze vreest dat door het tumult rond de app, die verdere verspreiding van het virus moet voorkomen, de kans kleiner wordt dat mensen de app willen gebruiken.
- De SP wil dat het kabinet zijn aandacht richt op testen en niet op een app. Ook moet het kabinet zorgen voor voldoende beschermende middelen voor de zorg. "Dit moet eerst op orde zijn, voordat een app überhaupt zin kan hebben", aldus Lilian Marjijnissen.

[Anderhalvemetersamenleving](#)

- Politiek-commentator Van der Wulp: "Er wordt hier vandaag best wel stevig op de rem getrapt. We moeten er niet al te veel van verwachten wordt er benadrukt. Ja, voor ondernemers zijn de economische gevolgen natuurlijk groot en we zien inmiddels ook de maatschappelijke gevolgen. Eenzaamheid bij ouderen, jongeren die nog nauwelijks binnen zijn te houden. Maar boven alles geldt: de gezondheid. Als we nu de regels een beetje gaan loslaten, dan kan dat virus zo weer oplaaien. En dat zou in de ziekenhuizen weer alle gevolgen van dien hebben. Dus geldt voorlopig: terughoudendheid. (...) Vooral bij de basisscholen lijken ze wel een stap te willen gaan zetten. Maar welke stap dan precies, dat is echt nog niet duidelijk. Probleem daarbij is ook dat veel scholen en veel leraren verschillend denken over een heropening van de scholen. En het Ministerie van Onderwijs wil natuurlijk niet dat ze nu een besluit nemen dat dan direct weer wordt betwist door leraren en misschien ook door ouders. Dus daar geldt ook: de gezondheid die staat voorop. Verder horen we nog dat er misschien op het gebied van sporten voor jongeren wat verlichting komt. Maar bovenal geldt dus, de gezondheid. En morgen weten we pas echt hoe het zit."
- Ook Frits Wester tempert de verwachtingen, ook al smacht de samenleving naar wat ruimte. "Het gaat morgen wel ergens om, maar verwacht er allemaal niet teveel van. De deur gaat niet ineens van het slot. Hooguit op een klein kiertje. Want iedere versoepeling staat niet op zich maar heeft meteen gevolgen." Een van de dingen waar het kabinet aan denkt, is om te scholen weer voorzichtig te openen. Te beginnen bij het basisonderwijs. "Bijvoorbeeld kleine wisselende groepen per dagdeel. Wil je dat ook met het hoger onderwijs dan loop je meteen weer tegen problemen in het openbaar vervoer aan. En jongeren mogen dan minder schade ondervinden van een besmetting, ze zijn wel een bron van besmetting."

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

[Trends in vertrouwen in de maatregelen](#)

- Follow the Money schrijft na gesprekken met deskundigen en inzage in vertrouwelijke berichten van IC-medewerkers dat 'door amateurisme, paniekvoetbal en onkunde bij VWS de IC's nu een schrijnend tekort aan goede beademingsapparatuur hebben'. De aankoop van de Trilogy Evo en de V60 van Philips zorgt voor 'volslagen onbegrip' bij hoogleraren, IC-personeel en deskundigen op gebied van beademingsapparatuur. Die apparaten zouden niet geschikt zijn voor coronapatiënten. Bovendien speelt Philips op de IC-afdelingen geen enkele rol. Waarom bestelt VWS dan juist bij deze fabrikant duizend machines? Waarom is marktleider Hamilton Medical niet als eerste gebeld? Dat merk voorziet de meeste Nederlandse IC's van beademingsmachines, met als bijkomend voordeel dat personeel geen extra training behoeft. Deskundigen verbazen zich ook over het feit dat VWS met allerlei bedrijven contracten afsluit voor de levering van apparaten waar tot dan toe niemand op een IC mee heeft gewerkt. Volgens FtM worden de Philips-apparaten nu niet gebruikt, ze zouden "in een hoek staan".
- PvdA-leider Asscher vindt dat het kabinet openheid van zaken dient te geven over het beleid. Welke adviezen en studies zijn er? Wat ligt ter grondslag van OMT? Welke andere adviezen gebruikt kabinet? Welk welk model wordt gebruikt? Nu zou dat nog beperkt zijn. Ook vraagt Asscher zich af of er niet andere mensen moeten worden toegevoegd aan de structuur met andere expertises.
- Jesse Klaver zei bij Jinek Klaver dat hij vindt dat het Kabinet en specifiek Rutte het goed doet. Wel zal hij "heel strikt" richting het Kabinet blijven als het beschermingsmateriaal aangaat.

Trends in vertrouwen in de overheid

- Directeur van instituut COT voor Veiligheids- en Crisismanagement, Zorg en Veiligheid Marco Zanonni stelt dat het Kabinet morgen voor een lastige keuze staat. "Er is duidelijk een periode aangebroken met veel kritiek en discussie vanuit de samenleving. Dat is ook niet per se erg, zo werkt het in een democratie. Rutte moet uitleggen: dit weten we nu, dit zijn de uitdagingen waar we nu voor staan. Dus niet alleen sec technische info of een update over de maatregelen. Laat ook merken dat je de discussie in de samenleving hoort, en dat je echt niet alleen op één klein groepje experts blind vaart."
- Kritiek op het besluit Wob-verzoeken tot in ieder geval 1 juni niet in behandeling te nemen. "Het ministerie lijkt de luiken te hebben dichtgegooid", reageert hoogleraar bestuursrecht Wim Voermans van de Universiteit Leiden. "Dit kán gewoon niet. Er is momenteel geen enkele reden om de wettelijke werking van de Wob uit te stellen. Journalisten moeten inzicht krijgen in de manier waarop het kabinet coronamaatregelen neemt. Het kan niet zo zijn dat een minister en een handjevol experts nu het land besturen zonder de informatie te delen. Er móét democratische controle zijn." D66 en GroenLinks hebben Kamervragen gesteld over de opschorting van Wob-verzoeken. "Journalisten zijn er niet alleen om de bevolking te informeren, ze moeten ook de macht kritisch controleren", zegt D66-Kamerlid Joost Sneller.. "De partijen vinden dat een 'vitale beroepsgroep als de journalistiek altijd haar werk moet kunnen doen'. Sneller: "Het ministerie gooit het nu op 'overmacht'. Kijk, als heel veel ambtenaren ziek thuis zitten of op de intensive care liggen, snap ik dat. Maar nu lijkt de Wob, als het om corona gaat, helemaal buiten werking te zijn gesteld. Dat mag niet de bedoeling zijn."

Opiniepeilingen

- Van 75.000 AD-lezers hoopt 58% op een versoepeling van de maatregelen en op meer vrijheid. Zij willen het liefst weer bij familie en vrienden op bezoek kunnen. 46% verwacht ook daadwerkelijk dat dit gebeurt.
- Uit het opiniepanel van Hart van Nederland: Wat vindt Nederland? Blijkt dat 42% hoopt op een versoepeling van de maatregelen. Het gaat dan om het heropenen van scholen, horeca en bedrijven. 8 procent van de ondervraagden verzoekt om het openbaar vervoer weer volgens normale dienstregeling te laten rijden, en 14% wil dat jongeren meer bewegingsvrijheid krijgen. 60% ziet niets in een idee om ouderen volledig in quarantaine te zetten; zodat de rest van het land weer aan het werk kan.
- De Stelling van de dag (Telegraaf) gaat over verplichte inenting van een coronavaccin. Anti-vaxxers kunnen een probleem gaan vormen indien er straks een vaccin is waarbij massale inenting nodig is. Er is bij de deelnemers aan de Stelling van de Dag grote verdeeldheid over hoe om te gaan met deze groep. Van de respondenten meent 46% dat dwang tot vaccinatie tegen corona uitgesloten is. 51 procent is voorstander van verplichting. Velen zetten anti-vaccineerders weg als paria's van de samenleving. Zij stellen voor om deze anti-vaxxers sowieso te isoleren en hen niet te laten profiteren van faciliteiten. Zo stelt één van hen: "Mensen die zich niet laten vaccineren, moeten worden uitgesloten van voorzieningen. Dit ter bescherming van anderen." De meeste respondenten (65%) willen zich zelf laten inenten met een anti-coronavaccin, maar toch is een kwart van de deelnemers tegen. Omdat de wereld reikhalzend naar een anti-coronavaccin uitkijkt, zijn sommigen huiverig dat er een middel op de markt komt dat niet helemaal voldoet.